

Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi
Journal of History Culture And Art Research

E-ISSN: 2147-0626 CİLT/VOLUME: 14 • SAYI/İSSUE 1 • (HAZİRAN/JUNE): 21-32

KAMUSAL ALAN VE GÖRSEL KÜLTÜR BAĞLAMINDA DUVAR RESİMLERİ: KARABÜK İLİ ÖRNEĞİ

Murals in the Context of Public Space and Visual Culture: The Example of Karabük Province

Evrım Çağlayan

Doç. Dr., Karabük Üniversitesi, Fethi Toker Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Resim Ana Sanat
Dalı, Karabük, Türkiye

Assoc. Prof. Dr., Karabük University, Fethi Toker Faculty of Fine Arts and Design, Painting
Department, Karabük, Türkiye

ecaglayan@karabuk.edu.tr

 0000-0001-7360-6984

Makale Bilgisi/Article Information

Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Received: 03.06.2025

Kabul Tarihi / Accepted: 12.06.2025

Yayın Tarihi / Published: 30.06.2025

Atıf: Çağlayan, Evrim. “Kamusal Alan ve Görsel Kültür Bağlamında Duvar Resimleri: Karabük İli Örneği”.
Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi (TAKSAD) 14/1 (Haziran 2025), 21-32.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15747049>

Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi/This article has been
reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software.

Yayıncı/Publisher: Karabuk University • <https://dergipark.org.tr/tr/pub/taksad>

KAMUSAL ALAN VE GÖRSEL KÜLTÜR BAĞLAMINDA DUVAR RESİMLERİ: KARABÜK İLİ ÖRNEĞİ

Öz:

Karabük, Anadolu'nun binlerce yıllık tarihi sürecinde pek çok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. 11. yüzyıldan itibaren Türk medeniyetlerinin izlerini taşıyan, zengin kültürel ve arkeolojik mirasa sahip önemli bir yerleşim alanıdır. 1953'te Zonguldak ilçesi olup, 1995'te Türkiye'nin 78. ili olarak kabul edilmesiyle modern gelişimi de sürdürmektedir. Bu çalışmanın amacı; Karabük il merkezinin çeşitli noktalarında bulunan duvar resimlerini envanterini oluşturmak, teknik özelliklerini belgelemek ve duvar resimlerinin analizini yapmaktır. Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Karabük il merkezinde farklı konumlarda bulunan, 2013-2019 tarihleri arasında uygulanmış, çeşitli ebatlardaki dört adet duvar resmi çalışması araştırma kapsamında incelenmiştir. Söz konusu duvar resimlerinin kentte duvar resmi kültürü oluşturmak açısından önemli olduğu görülmüştür. Kent estetiğinin yanı sıra, kamu kurum ve kuruluşları tarafından toplumsal mesaj ve eleştirel düşünce için daha fazla alan açılması ve uygulama yapmak isteyen gençleri bu konuda desteklemesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Duvar Resmi, Görsel Kültür, Kamusal Alan, Karabük, Kent Estetiği.

MURALS IN THE CONTEXT OF PUBLIC SPACE AND VISUAL CULTURE: THE EXAMPLE OF KARABÜK PROVINCE

Abstract:

Karabük has been home to many civilisations over the thousands of years of history of Anatolia. Since the 11th century, the region has been an important settlement area with a rich cultural and archaeological heritage, bearing the traces of Turkish civilisations. The district was incorporated into Zonguldak in 1953, and has since undergone significant modernisation, most notably with its designation as the 78th province of Turkey in 1995. The objective of this study is to compile an inventory of the wall paintings located at various points within the city centre of Karabük, to document their technical characteristics, and to analyse the wall paintings. The present study adopts a descriptive research approach, utilising qualitative research methodologies. A total of four wall paintings of varying dimensions, situated in disparate locations throughout the city centre of Karabük, were examined within the scope of the research. These paintings were executed between the years 2013 and 2019. It has been observed that these murals are significant in terms of the development of a mural culture in the city. In addition to urban aesthetics, it is proposed that public institutions and organisations should facilitate greater opportunities for the dissemination of social messages and critical thinking, and provide support to young people who wish to engage with these issues.

Keywords: Karabuk, Mural, Public Space, Urban Aesthetics, Visual Culture.

Kamusal Alan ve Görsel Kültür Bağlamında Duvar Resimleri: Karabük İli Örneği

1. Giriş

Karabük, içinde bulunduğu coğrafyanın binlerce yıllık geçmişiyle Anadolu'nun derin tarihsel katmanlarını yansıtan önemli bir yerleşim alanıdır. Bugünkü sınırları içerisinde yer aldığı coğrafya, erken Tunç Çağı'ndan itibaren insan yerleşimine sahne olmuş, Hititler'in askeri ve kültürel etkileriyle şekillenmiş, ardından Frig, Lidya ve Pers gibi büyük medeniyetlerin izlerini taşımıştır. Roma İmparatorluğu döneminde önemli bir yönetim ve ticaret noktası haline gelen bölge, Bizans döneminde de dini ve stratejik önemini korumuş; nihayetinde 11. yüzyıldan itibaren Türklerin Anadolu'ya yerleşmesiyle birlikte önce Selçuklu ve daha sonra Osmanlı Devleti yönetimine girmiştir (URL-1). 1937 yılından 1953 yılına kadar Safranbolu'ya bağlı olan Karabük, 1953 yılında Zonguldak ilinin ilçesi olmuştur. Karabük, 6 Haziran 1995 tarihinde yayımlanan Kararname ile Türkiye'nin 78. ili olmuştur (URL-2). Bu tarihten günümüze Karabük, pek çok alanlarda gelişimini sürdürmekte ve 30. yılını geride bırakmaktadır.

Karabük'ün sahip olduğu zengin tarihsel süreç, onun kültürel kimliğini şekillendiren temel bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Yüzyıllar boyunca süregelen çok katmanlı medeniyet etkileri, bölgenin mimarisine, geleneklerine, diline, el sanatlarına ve folkloruna derin izler bırakmıştır. Hadrianapolis Antik Kenti kazılarında ortaya çıkan arkeolojik buluntular, Osmanlı dönemine ait hanlar, camiler ve geleneksel konutlar, yalnızca tarihî değeriyle değil, aynı zamanda yerel halkın kolektif belleğini oluşturan öğeler olarak önem taşımaktadır. Bölgedeki halk hikâyeleri, efsaneler ve geleneksel el sanatları, geçmişin izlerini günümüze taşıyan canlı kültürel unsurlar olarak yaşamaya devam etmektedir.

Karabük'ün tarihi zenginliği, yalnızca geçmişi anlamak açısından değil, aynı zamanda günümüz kültürel üretimleri için de güçlü bir kaynak sunmaktadır. Akademisyenler, zanaatkarlar ve yerel sanatçılar geçmişten gelen bu kültürel mirası modern anlatım biçimleriyle harmanlayarak yeni eserler ve etkinlikler üretmektedir. Bu bağlamda Karabük, geçmişin izleriyle beslenen, fakat aynı zamanda çağdaş kültürel anlayışa açık ve dinamik bir kültürel ekosisteme sahiptir. Bu tarihî temel, kentin yalnızca bir arkeolojik alan olarak değil, yaşayan bir kültür coğrafyası olarak değerlendirilmesini sağlamaktadır.

1.1. Kamusal Alanda Sanat

Kamusal alanda sanat, geleneksel olarak özel kapalı mekanlar (galeri, müze, sahne vb.) dışına çıkarak herkesin erişimine açık mekanlarda sergilenen veya gerçekleştirilen sanattır. Bu yaklaşım, sanatın yalnızca estetik bir deneyim sunmasının ötesinde, toplumsal, kültürel ve politik mesajlar taşıma ve kamusal yaşamla etkileşime girme potansiyelini de beraberinde getirmektedir. Kamusal alanda sanat; heykel, duvar resmi (mural), enstalasyon, performans, sokak sanatı (grafiti) veya katılımcı projeler gibi çeşitli formlarda görülmektedir. Bu sanat biçimi, doğrudan halka ulaşmayı hedeflemekte ve genellikle günlük hayatın içine yerleşmektedir. Kamusal sanatın, sadece izleyicinin gördüğü nesne olmaktan çıkıp edilgen bir iletişim aracı haline geldiği varsayılmaktadır (Turan ve Erçevik Sönmez, 2021, 293).

Kamusal alanda sanat, erişilebilirliği ön planda tutmaktadır; bu sebeple sanat eserleri, ücretsiz olarak herkesin hizmetine sunulmaktadır. Aynı zamanda bu sanat biçimi, seyircinin yalnızca pasif gözlemci konumunda kalmayıp, zaman zaman aktif bir katılımcı rolünü benimsemesine olanak sağlamaktadır. Sanat eserleri, bulundukları yerin tarihine, kültürüne veya mevcut sorunlarına göndermede bulunarak çevreleriyle doğrudan ilişkiler kurabilmektedir. Bu tür bir eser, kültürel mirastan çevre sorunlarına kadar pek çok konuda eleştirel bir perspektiften yaklaşma ve sorgulama zemini hazırlayabilmektedir. Ayrıca kamusal alanda sanatın kalıcı ya da geçici olabilen yapısı, zaman içerisinde değişebilirlik özelliğini ortaya koymaktadır.

1.2. Görsel Kültür ve Duvar Resimleri

Görsel kültür, yalnızca klasik sanat eserlerini değil, çok katmanlı unsurları da barındırmaktadır. Bu kapsam; tablolar, heykeller ve enstalasyonlar gibi sanat örneklerinin yanı sıra, televizyon, film, sosyal medya

platformlarında üretilen içerikleri, reklam ve markalaşmanın gücünü, fotoğraf ve özçekimleri, video oyunlarını, gönderileri ve filtreleri, moda ve beden estetiğini, haber görselleri ve politik imgeleri, grafik tasarım, tipografi ile mimari ve kentsel alanları içermektedir.

Görsel kültür bağlamında değerlendirildiğinde duvar resimleri boyamadan veya dekoratif arka plan olmaktan daha fazlasını temsil etmektedir. Kamusal alanda yer alan duvar resimleri; sanatın toplum katılımı, kültürel kimlik ve kentsel canlandırma ile buluştuğu dinamik, etkileşimli platformlardır. Boş duvarları ortak anlatıların ve sosyal ifadenin tuvallerine dönüştüren duvar resmi uygulamaları, kentsel peyzajın yeniden tasarlanmasında önemli araçlar haline gelmiştir.

Antik fresklerden modern sokak sanatına kadar, duvar resmi uygulamaları uzun zamandır hikâye anlatımı ve sosyo-politik söylem için önemli kanallar olarak hizmet vermiştir. Tapınaklardaki ve sivil binalardaki ilk duvar resimleri yalnızca çevrelerini süslemek için değil, aynı zamanda toplumsal değerleri ve tarihi olayları iletmek için de tasarlanmıştır. Yunxia (2022) göre, duvar resimleri artık kentsel dokunun ayrılmaz unsurları olarak görülmekte, sanatsal ifade ile yapıli çevre arasında bir diyaloga aracılık etmekte ve böylece kamusal alanın kimliğini yeniden şekillendirmektedir. Bu tarihsel süreklilik, duvar resmi sanatının kentsel dönüşüm için nasıl dinamik bir araca dönüştüğünü vurgulamaktadır.

Duvar resimlerinin sosyal etkisi estetiğin ötesine uzanmaktadır. Kentsel duvar resimleri topluluk kimliklerini ifade edebilmekte, yerel mirası yansıtabilmekte ve kamusal söyleme aracılık edebilmektedir. Ayrıca dönemi içinde uygulanan duvar resimleri de geçen zaman içinde kültürel bir mirasa dönüşmekte ve görsel kültürün kente bütünleşen parçalarından biri olmaktadır. Mural İstanbul gibi projeler, kamusal alanlardaki duvar resmi müdahalelerinin bireysel ifadeyi ve toplumsal katılımı nasıl teşvik ettiğini göstermiştir (Görsel 1).

Görsel 1. 718, Sepe-Chazme (Polonya), Mural İstanbul 2014, Talimhane Sokak
(Kaynak: Başyurt, 2019, s.143)

Toy ve Görgülü (2018) duvar resimlerinin kamusal alana düşünceli bir şekilde entegre edildiklerinde, sosyal içerme ve kültürel diyalog için katalizör işlevi gördüklerini ve toplulukların güç, hafıza ve aidiyet anlatılarını müzakere etmelerini sağladıklarını göstermektedir. Bu anlamda, duvar resimleri yalnızca kentsel peyzajı güzelleştirmekle kalmamakta, aynı zamanda kültürel eğitim ve sosyal entegrasyon için gayri resmi bir platform sunmaktadır. Duvar resmi kitleleri etkileme gücüne sahip anıtsal bir sanattır (Gökova, 2021). Duvar resimleri çevresel bağlamlarıyla etkileşime girerek ve onlara uyum sağlayarak kamusal alanlardaki varlıklarına bir başka önem katmaktadır. Mevsimsel aydınlatma ve hava değişimleri gibi doğal unsurların entegrasyonu, izleyicinin deneyimini ve duvar resminin etkisini zaman içinde değiştirebilmektedir. Cywiński ve Karyń (2024), Varşova'daki "Kora ile Dört Mevsim" adlı duvar resmini inceledikleri çalışmalarında, duvar resminin görünümünün mevsimlere göre değiştiğini ortaya koyarak, kamusal alanlardaki sanatın yaşayan ve gelişen bir varlık olduğu fikrini pekiştirmiştir. Bu çevresel dinamikler

Kamusal Alan ve Görsel Kültür Bağlamında Duvar Resimleri: Karabük İli Örneği

yalnızca halkın duyusal deneyimini geliştirmekle kalmamakta, aynı zamanda sanat eseri ile kentsel çevresi arasında süregelen bir diyaloga da katkıda bulunmaktadır.

2. Çalışmanın Amacı ve Yöntemi

Kamusal alanlardaki duvar resimleri; tarihi, estetiği ve sosyal yaşamı bir araya getiren kültürel eserlerdir. Bu çalışmanın amacı; Karabük il merkezinin çeşitli noktalarında bulunan duvar resimlerini envanterini oluşturmak, teknik özelliklerini belgelemek ve duvar resimlerinin analizini yapmaktır. Araştırma konusuyla ilişkili literatür incelendiğinde çeşitli mekanlarda bulunan duvar resimlerini

inceleyene çok sayıda çalışmanın var olduğu görülebilir. Ancak literatürde; Karaca (2022), Evcil ve Yalçın Usal (2020) ve Toy ve Görgülü (2018) tarafından gerçekleştirilen çalışmalar dışında duvar resmi kavramının genellikle sanat tarihi bağlamında ele alındığı ve başta Osmanlı Sanatı olmak üzere Anadolu'da tarihi süreç içinde ortaya çıkmış duvar resmi örneklerinin ilgili literatürde incelendiği görülmektedir. Bu çalışma güncel örnekleri ele alması açısından literatürdeki diğer araştırmalardan farklılık göstermektedir.

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Çalışma kapsamında ilk olarak Karabük il merkezinde inceleme gezisi gerçekleştirilmiş ve araştırma kapsamına dahil edilebilecek duvar resmi örnekleri tespit edilmiştir. Sonraki aşamada ise duvar resimlerine ilişkin bilgiler derlenmiş ve biçimsel analizleri gerçekleştirilmiştir. Duvar resimlerinin teknik ve biçimsel özelliklerine ilişkin bilgiler, aynı zamanda uygulama süreçlerini yürütmüş olan yazarın kendi arşiv kayıtlarından alınmıştır.

3. Karabük İli Duvar Resimleri

Kamusal Karabük il merkezinde 2013-2019 tarihleri arasında uygulanmış olan dört adet duvar resmi çalışması araştırma kapsamında incelenmiştir. Bu duvar resmi çalışmalarının konumları Şekil 1 ve Şekil 2'de sunulmuştur. Belirtilen duvar resmi çalışmalarında 1, 3 ve 4 no.lu eserler Karabük Belediyesi tarafından başlatılan çalışmalar, 2 no.lu eserler de Karabük Üniversitesi tarafından başlatılan çalışmalar kapsamında uygulanmıştır.

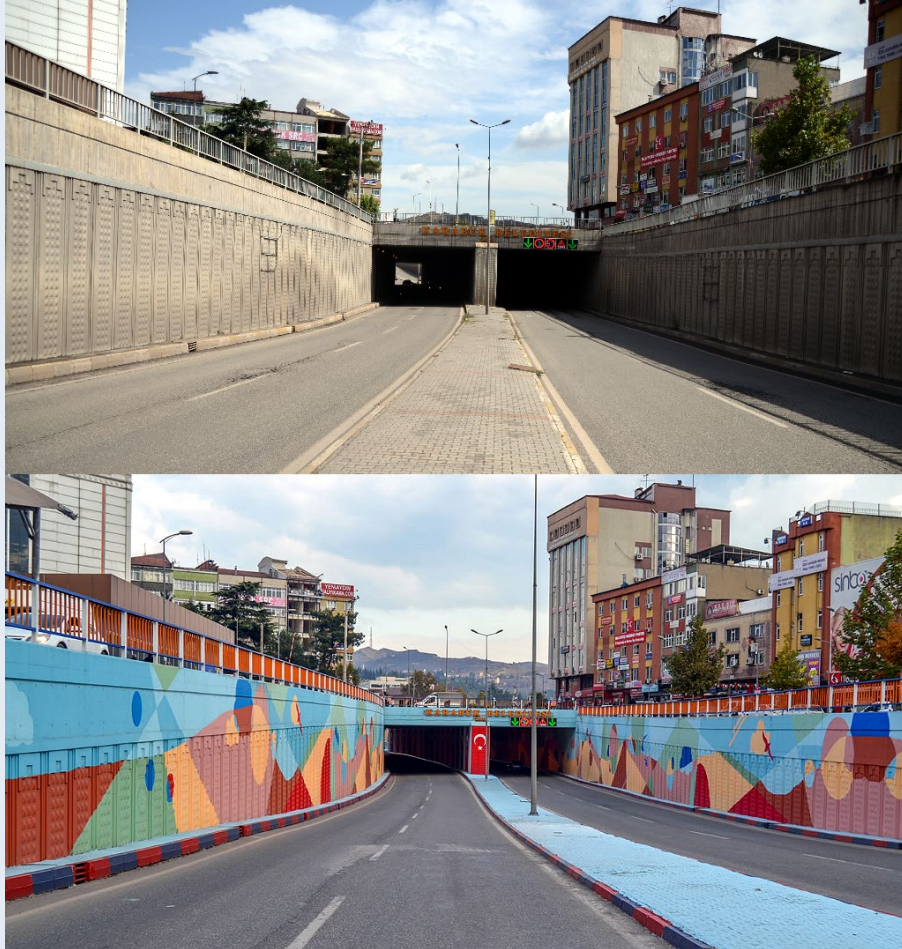

Şekil 1. Karabük-Zonguldak yolu şehir geçişi alt geçit duvar resminin konumu

Şekil 2. Kastamonu Kavşağı – Safranbolu güzergahı üzerinde ve çevresinde bulunan duvar resimlerinin konumları

Karabük kent merkezinde yer alan ve Şekil 1’de konumu gösterilen 1 no.lu duvar resmi araştırma kapsamında incelenen en büyük ebatlı çalışmadır. Şehirlerarası bölünmüş karayolunun şehir içi geçişini sağlayan alt geçit yolunun yan ve iç duvarlarına uygulanan duvar resmi 2018 tarihinde tamamlanmıştır. Duvar resminin uygulandığı alt geçitin kuzey duvarının uzunluğu 410 m yüksekliği de ortalama 3 m, güney duvarının uzunluğu 400 m yüksekliği de ortalama 3,5 m’dir. Alt geçit tüneli içinde kalan alanın ölçüleri de 110m x 4m olup bitişik 2 alandan oluşmaktadır. Duvar resmi 1 çalışmasında boyama yapılan toplam alan 3.500 m²’dir (Görsel 2).

Görsel 2. Duvar Resmi 1’in genel görünümü

Kamusal Alan ve Görsel Kültür Bağlamında Duvar Resimleri: Karabük İli Örneği

İki şerit gidiş ve iki şerit geliş şeklinde düzenlenmiş bölünmüş karayolunun geçtiği alt geçidin duvarları üzerinde bulunan bu çalışma renkli biçimlerden oluşmaktadır. Yatay bir kompozisyonda düzenlenmiş çalışmanın üst bölümünde açık mavi, mavi, koyu mavi ve camgöbeği yeşil renkler kullanılmıştır. Alt kenara yakın olan alanda ise kavuniçi, turuncu, kırmızı, açık kahve ve camgöbeği yeşil kullanılmıştır. Renk seçiminde trafik güvenliğine dikkat edilmiş ve sürücülerin dikkatini dağıtmamak için canlılığı (kroması) düşük olan renkler tercih edilmiştir. Uygulama sürecinde; ilk olarak yazar/tasarımcı tarafından bilgisayar ortamında ölçüsüne uygun olarak tasarımlar hazırlanmıştır. Sonrasında yüzey temizlenmiş ve beyaz astar boya ile astarlanmıştır. Devamında su bazlı akrilik dış cephe boyaları ile fırça ve rulo kullanılarak kompozisyonu oluşturan şekiller yüzeye işlenmiştir. Kompozisyonda alt kenara yakın noktadaki eğri hat ve renkler yer yüzü ve bölge coğrafyasını, yuvarlak daire formları gökyüzü ve bulutları temsil etmektedir. Bu alanlar arasında yer alan boşluklarda uçan kuş silüetleri görülmektedir. Alt geçidin orta noktasında yer alan bölümün girişinde ve iç bölümlerinde bağımsızlığımızın sembolü olan Türk Bayrağı motifleri uygulanmıştır (Görsel 3 ve Görsel 4).

Görsel 3. Duvar Resmi 1’de tünel geçişi

Görsel 4. Türk Bayrağı uygulaması

Karabük Üniversitesi Merkez Kampüs girişinde yer alan ve Şekil 2’de konumu gösterilen 2. no.lu duvar resmi araştırma kapsamında incelenen en eski çalışmadır. Kastamonu yolundan Karabük Üniversitesi Merkez Kampüsüne geçişi sağlayan alt geçidin yan duvarlarına uygulanan duvar resmi 2013 tarihinde tamamlanmıştır. Duvar resminin uygulandığı alt geçidin doğu duvarının uzunluğu 34 m yüksekliği de 4 m, batı duvarının uzunluğu 35 m yüksekliği de 4 m’dir. Duvar resmi 2 çalışmasında boyama yapılan toplam alan 276 m²’dir (Görsel 5).

Görsel 5. Duvar Resmi 2’in genel görünümü

Duvar resmi çalışması, İstanbul Boğazı’nın her iki yakasındaki görünümünden oluşmaktadır. Batılılaşma dönemi duvar resimlerine benzer üslup özelliklerinde uygulanan mekân ve figürler alt geçidin karanlık görünümünü iyileştirmektedir. Renkli olarak uygulan çalışması sayesinde görsel alan derinliği sağlanmış ve hem yayalar hem de sürücüler için geniş bir mekândan geçiş hissi oluşturulmuştur. Her iki yüzeyde de boyamalar su bazlı akrilik boya ile yapılmıştır.

Araştırma kapsamında incelenen ve Şekil 2’de konumu gösterilen 3. no.lu duvar resmi 5000 Evler Mahallesi girişinde yer almaktadır. Karabük şehir merkezinden 5000 Evler Mahallesine dönüşü sağlayan karayolu üst geçiş köprüsünün yan duvarlarına uygulanan duvar resmi 2019 yılında tamamlanmıştır. Duvar resminin uygulandığı üst geçidin doğu duvarının uzunluğu 432 m yüksekliği de ortalama 2,5 m, batı duvarının uzunluğu 365 m yüksekliği de ortalama 2,2 m’dir. Duvar resmi 3 çalışmasında boyama yapılan toplam alan 1880 m²’dir (Görsel 6).

Kamusal Alan ve Görsel Kültür Bağlamında Duvar Resimleri: Karabük İli Örneği

Görsel 6. Duvar Resmi 3'ün genel görünümü

Görsel 6'da ilk ve son hali birlikte sunulan Duvar resmi 3'ün genel tasarımını köprünün mimari yapısı belirlemiştir. Zeminden kademeli olarak yükselerek bir üst geçide dönüşen mimari tasarım üzerinde yer alan kare beton plakaların konumlarından yararlanan yazar/tasarımcı farklı kavuniçi, kiremit ve mavi renklerle bir yüzey düzenlemesi tasarlamıştır. Tasarımında geleneksel Türk sanatlarından biri olan halı ve kilim motifleri yansıtılmıştır. Yüzeyin renklendirilmesinde su bazlı akrilik dış cephe boyaları kullanılmıştır. Renkler yüzere fırça ve rulo ile uygulanmıştır.

Araştırma kapsamında incelenen ve Şekil 2'de konumu gösterilen 4. no.lu duvar resmi 5000 Evler Mahallesi ile 100. Yıl Mahallesi arasında yer almaktadır. Karabük-Safranbolu karayolunun altından geçen ve iki mahalleyi birbirine bağlayan alt geçidin yan duvarlarına uygulanan duvar resmi 2018 yılında tamamlanmıştır. Duvar resminin uygulandığı alt geçidin doğu duvarının uzunluğu 130 m yüksekliği de ortalama 2,5 m, batı duvarının uzunluğu 155 m yüksekliği de ortalama 2,5 m'dir. Duvar resmi 2 çalışmada boyama yapılan toplam alan 712 m²'dir (Görsel 7).

Görsel 7. Duvar Resmi 4'ün genel görünümü

Önceki örneklerde olduğu gibi bu çalışmada da kent estetiğini iyileştirme amacı yer almıştır. Karanlık olan geçiş alanının üst ve yan duvarları mavi tonların ağırlıkta olduğu bir kompozisyon tasarımına sahiptir. Mavi rengin derinliği artıran psikolojik etkisinden yararlanılmış ve alanın gerçeğinden daha geniş algılanması sağlanmıştır. Bu algının hem yaya hem de sürücüler için olumlu etki oluşturduğu düşünülmüştür.

İç duvarlarda ise tek bir tasarım hazırlanmış ve her iki duvara da uygulanmıştır. Duvar yüzeyine uygun olarak yatay şekilde tasarlanan çalışmada kentteki doğal yaşamı vurgulayan; kuş, kedi ve balık figürleri yer almaktadır. Kompozisyonun devamında el emeğini temsilen el silüeti görülmektedir. Orta bölümde Türk Bayrağı ve üzerinde yükselen uçak motifi yer almaktadır. Tasarımın sağ tarafında Karabük ilindeki orman varlığını temsil eden ağaç motifi, 1937'den beri birlik ve beraberlik içinde çalışan Demir ve Çelik Fabrikasını temsilen güvercin ve fabrikaya ait mekânların silüetlerine yer verilmiştir (Görsel 8).

Görsel 8. Duvar Resmi 4 kompozisyonu

Genel olarak tüm duvar resimleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde; Karabük ilinde büyük ebatlı uygulamalar yapılabildiği, duvar resimleri sayesinde kent estetiğine olumlu katkılar sağlandığı, günlük yaşamlarında duvar resimleri ile etkileşime giren halkın resimler sayesinde sanata karşı ilgi ve beğeni düzeylerinin olumlu etkilendiği gözlenebilir.

4. Sonuç ve Öneriler

Karabük il merkezinin çeşitli noktalarında bulunan duvar resimlerinin envanterini oluşturmak, teknik özelliklerini belgelemek ve duvar resimlerinin analizini yapmak amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada çeşitli sonuçlar elde edilmiştir. Önceki bölümlerde teknik, biçimsel ve içerik özellikleri aktarılan duvar resimlerinin kentte duvar resmi kültürü oluşturmak açısından önemli olduğu anlaşılmaktadır. Bu örneklerin ortaya çıktığı 2013 yılına kadar kentin gri bir görünümde olduğu ancak zaman içinde kamu kurum ve kuruluşlarının taleplerine paralel olarak şehrin bu görüntüsünden kurtularak kent estetiğinin önemli ölçüde arttığı görülmektedir.

Mevcutta il merkezinde bulunan ve çalışma kapsamında incelenen örneklerin büyük bölümü kent estetiğini hizmet eden, soyut-geometrik biçimlerden oluşmaktadır. Bu bağlamda gelecek yıllarda yapılabilecek benzer çalışmalarda; İtalya ve Meksika'daki örneklerde olduğu gibi toplumsal hafızayı oluşturan görsel kültür unsurlarını gelecek kuşaklara aktaracak içerik ve biçimde tasarımlara ağırlık verilmesi teşvik edilebilir. Ayrıca gelecekteki araştırmalar ve pratik uygulamalarla, dijital medya ve teknolojik gelişmelerin halkın duvar sanatıyla etkileşimini nasıl derinleştirebileceği ve potansiyel olarak sanat, toplum ve mekân arasındaki diyalogu genişleten deneyimlerin nasıl etkiler yaratabileceği daha fazla incelenebilir.

Karabük ilinde gerçekleştirilen uygulamalara benzer örnekler gelecek yıllarda çevre illerde de yaygınlaştırılabilir. Ayrıca belediyeler başta olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşların yalnızca görsel olarak kent estetiğini düşünmemeleri, bunun yanı sıra toplumsal mesaj ve eleştirel düşünce için daha fazla alan açmaları ve uygulama yapmak isteyen gençleri bu konuda desteklemeleri önerilebilir.

Kaynakça

Başyurt, İpek. İlişkisellikler Çağında Biyoiktidar, Sanat ve Sokak: Mural İstanbul Örneği. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Cywiński, Aleksander - Karyń Anita. "Mural as a Living Element of Urban Space: Seasonal Dynamics and Social Perception of 'The Four Seasons with Kora' in Warsaw". Arts 13 (2024), 117.

Gökova, Hamdi. "Duvar Resmi Uygulamalarında Yüze Dönük Görsel Çözümler". Akademik Sanat Tasarım ve Bilim Dergisi 13 (2021), 1-13.

Evcil, Ayşe Nilay - Yalçın Usal, Saliye Selhan. "Sağır Duvarları Sanatla Kazanmak: Duvar Resimleri". Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi 3/2, 273-287.

Karaca, Ayça. "Devrim, Sanat Devlet İlişkisi; Meksika Duvar Resimleri". Aydın Sanat 8/15 (2022), 1-14.

Toy, Ertan – Görgülü, Eren. "Kamusal Alanda Sanat Uygulamalarına Bir Örnek: Mural İstanbul". Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi 11/56 (2018), 1150-1160.

Turan, Tütem – Erçevik Sönmez, Begüm. "Duvar Resimlerinin Mimari Mekânlar Bağlamında Analizi". Mimarlık Bilimleri ve Uygulamaları Dergisi 6/1 (2021), 288-300.

URL-1. "Karabük". Erişim 10 Mayıs 2025.

<https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/karabuk/genelbilgiler>

URL-2. KHK, 550. Resmî Gazete 22305 (6 Haziran 1995). Erişim 26 Mayıs 2025. <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/22305.pdf>

Yunxia, Zhang. "Exploration on the Intervention of Murals in Urban Public Space". Art and Performance Letters 3/5 (2022), 15-19.